

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion Philostorgiu Kai Theodōru

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

VI. Quomodo post Anastasium Gregorius Episcopus factus sit, & de moribus ejusdem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

τὴν τε ἐξ αὐτῶν βλασφημίαν. ἐρωτηθέντα γὰρ τὸν ἀναστάσιον, τί δὴ ποιεῖτο χυδῶν τὰ ἰερατικά ῥίππιδά χρημάσια, ἀναφανδὸν εἶπεν, ὡς ἂν μὴ παρὰ ἰσχύος τῆς κοινῆς λυμῆς ἀφαιρεθεῖεν, ἐλέγετο δὲ μνησαί ἀναστάσιον, ὅτι γε ζῆλον χημάσια τὴν ἐπισκοπῶν ἐγχειροῦν ἐπιείκετον δέναι. ἄλλοτε δὲ καὶ ἕτερα αἴτια καὶ αὐτῷ, ἐνίων τὸν βασιλικὸν οἶμαι βεληθέντων θεραπεύσαι σκοπόν.

A Nam cum interrogatus fuisset Anastasius, cur adeo profuse sacram pecuniam dilapidaret, diserte responderat, ne à Justino, communi peste ac perniciie generis humani diriperetur. Dicebatur autem Justinus idcirco infensus fuisse Anastasio, quòd cum pecuniam ab eo ad Episcopatum promotò postulavisset, Anastasius eam dare noluerat. Objiciebantur præterea eidem Anastasio alia quædam, nonnullis Imperatoris proposito ac voluntati gratificari studentibus.

C A P. VI.

B Quomodo post Anastasium Gregorius Episcopus factus sit, & de moribus illius.

Κεφ. 5.

Ἄλλοτε δὲ καὶ ἀναστάσιον ζηροῦσε ἐπίσκοπον γίνουσι, καὶ αὐτῷ τὸν ἑαυτοῦ ἀντιπάλιν.

Μετ' αὐτῶν δὲ, πρὸς τὸν ἰερατικὸν ἀνείσει θρόνον ζηροῦσε, καὶ κλέσθ' ἐνρῶν τὴν ποίησιν. ἐκ πρώτης ἡλικίας τοῖς μοναδικαῖς ἀναποδυσάμενον σκάμμασιν. ἔτω δὲ ἡλικίως καὶ καρτερικῶς ἀγωνισάμενον, ὡς τάχιστα ἐκ πρώτων ἰέλων πρὸς οὐδὲ ἀνώγατῶ βαθμῶς ἐλάσαι ἠγήσατο δὲ τῆς τῶν βυζαντινῶν μονῆς ἐντα τὸν ἀσκητικὸν εἰλετο βίον. κελύσμασι δὲ ἰσχύος καὶ τῶ σινῶ ἄρας, καὶ αἱ μεγίστοις ἐμπέπλωκε κινδύνοις, πολιορκίαν ἕως ἄς ἕως τῶν σκηπητῶν ἀρῶτων εἰρηνοδοῦσαι δ' ἐν ἀπὸ ὁμοῦς μεγίστα τῶ τόπων καὶ ἀπραξάμενον, ἐκείθεν πρὸς τὴν δευτερευομένην ἐκλήθη. ἡ δὲ γνώμην καὶ δόξαν ψυχῆς, πάντα ἐν πᾶσι κρατίζετο, καὶ ἐς ὅτι ὁρμήσειεν, ἔξεργασκῶτα δὲ τε ἀπεσῶτο, καὶ πρὸς τὸ ὑπείκεν ἢ κατεπληχέαι διωσείας, ἀληπιότα δὲ. ἔτω δὲ μεγαλοπρεπῆς τὰς ἐπιδοσῆς τῶν χρημάτων ἐποιεῖτο, ἐλδοθελοῖς τε καὶ ἀφειθέσιν εἰς ἀπάνια χρώμενον, ὡς ὅτε πρῶτοι, πωμπληθεῖς αὐτῶ καὶ τῶν εἰωθότων ἀταξῆ ἐπικολέθεν καὶ ὅσοι ὁρῶεν ἢ πωυθάνοιτο πρῶσιόνα, συνέρρεον καὶ ἡ τάγε εἰς τὴν τσαύτην δεχθῆν, δόξτερα τῆς εἰς τὸν αἰδοῦα τιμῆς, ἐδελυσίον τὰ πολλὰ ὄραν τε ἐκ τῆ συνέχης, καὶ ἀκέρην διαλαλέειτο ἐπιθυμῶντων πόσον γὰρ ἔαντε πᾶσι τοῖς ὁπασῆν ἐν συγχάνεσιν ἐνεργάσατο ἦν ἰκανῶτα δὲ. ἰδῶν τε ἀξιάγας, ἔ πρῶς

P OST Anastasium verò, ad Episcopalem sedem evectus est Gregorius, cujus gloria, ut cum Poëtis loquar, longè lateq; diffusa est. Hic ab ineunte ætate in palæstra monastica exercitatus, adeo fortiter & constanti animo decertaverat, ut brevi, in prima adhuc lanugine constitutus, ad summos gradus perveniret, & monasterio Byzantium præfuerit, in quo monasticum vivendi genus primum atplexus fuerat. Postea verò Justini jussu, Monachus etiam Sinæ montis præfectus fuit. Quo in loco oblectus ab Arabibus quos Scenitas vocant, in gravissima incidit pericula. Nihilominus tamen cum altissimam pacem ei loco conciliasset, illinc ad Pontificatum evocatus est. Fuit porro & consilio & virtute & reliquis in rebus, omnium mortalium præstantissimus admirabilis industrie ad perficienda ea quæ animo proposuerat, adversus metum invictus: nec adduci unquam poterat ut cederet, aut secularem potentiam reformidaret. In eroganda autem pecunia adeo magnificus fuit, liberaliter ac prolixè eam in omnes effundens, ut quoties in publicum prodibat, ingens hominum multitudo, præter eos qui comitari confluxerant, eum lectaretur; & quotquot eum procedentem aut viderant aut audierant, ipsi quoq; confluerent. Et honor qui summis hujus sæculi potestatibus defertur, inferior erat honore illo qui huic viro exhibebatur, cum homines plerumque sua sponte eum videre aut loquentem de proximo audire desiderarent. Erat enim ad excitandum desiderium sui in animis eorum qui ipsum qualicumque de causa adierant, aptissimus. Quippe qui &

H h h

aspectu esset admirabilis, & in collo-
quii ob leporem jucundissimus : ad
rem confestim intelligendam acutus,
si quisquam alius ; & ad agendum
promptissimus : ad optimum consilium
eligendum, & ad judicandum, tum de
suis, tum de alienis negotiis, solertissi-
mus. Itaque tot ac tantas res perfecit,
cum nihil unquam in craftinum differ-
ret. Admirationi autem fuit non Ro-
manorum modo, verum etiam Persarum
Imperatoribus, cum in omnibus
negotiis ita se gereret, ut necessitas po-
stulabat, utq; ferebat occasio, cui qui-
dem nunquam defuit, quemadmodum
suis locis sigillatim exponam. Erat
in illo acer quidem ac vehemens im-
petus, atque interdum iracundia. Rur-
sus tamen non modica, immo potius
abundans animi lenitas ac mansuetu-
do. Adeo ut in eum optime conveni-
ret id quod à Gregorio Theologo sa-
pienter est dictum ; Severitas vere-
cundiâ temperata, sic ut neutra læde-
retur ab altera, sed ambæ se invicem
ornarent.

CAP. VII.

*Quomodo Perfermenii Romanis se tradide-
runt : unde bellum exortum est inter Ro-
manos ac Persas.*

HUIC igitur Gregorii Pontifica-
tus anno primo, incolæ majoris
Armenie quæ nunc Perfermenia dicitur ;
hæc autem regio antea quidem
Romanis paruerat ; sed cum Philippus
successor Gordiani eam Saporis prodi-
disset, minor quidem Armenia penes
Romanos mansit : reliqua verò omnis
penes Persas : hujus igitur incolæ, si-
dem Christianam professi, cum à Per-
sis graviter vexarentur, præcipue iis in
rebus quæ ad religionem ipsorum per-
tinebant : clam Legatos ad Justinum
miserunt, rogantes ut Romanorum di-
tioni subicerentur, quo liberè absque
ullo impedimento, divini cultus cere-
monias peragerent. Quam Legatio-
nem cum admisisset Justinus, & condi-
tiones quasdam scriptis proditas appro-
basset, graviq; jurejurando confirmas-
set, Armenii præfectos suos necarunt,
& universi Romano Imperio se se ad-
junxerunt, unâ cum finitimis quos sibi
sociaverant, tam ejusdem gentis, quam
alienigenis : Duce Vardane, qui apud
ipsum genere ac dignitate & rei mili-
taris peritia eminebat. His de rebus

A Φθέρξααδ δια χαρίτων ἡδίσθη, νοήσαι τε
ἐκ τῆς πᾶσαι ἰακῆς, εἴ τις ἄλλος ἀνθρώπων
πράξει αἰτε ἐστὶ μάλις αὐξυταί. ἡ
λὴν αἰετα βυλῶσαι, καὶ κείναι τὰ τε
κεία, τὰ τε τῶν ἄλλων ἰκανόταί. ὅθεν
τοσαῦτα καλεπῆξάαθ, μηδὲν ἐς αὐμοῖς ἀπο-
βαλλόμεν. κατέπληξε ἱ, εἰ μόνον ὅσον
μαίων βασιλέας, ἀπασι χρώμεν. ἡ
ἦτε χρεία κολοῖν, καὶ κειρὸς ὑπὸ κείνῳ
εργ, ἀλλὰ καὶ ὅσον πῆσων ὡς ἕκαστα
φόρως δηλώσω. ἡ ἱ ἐν αὐτῷ πολυρῆτι
σφοδρῶν, ἐνιαχῆ δέ, καὶ τὸ θυμοειδὲς
ὀλίγον δὲ πάλιν, ἀλλὰ καὶ μάλα πᾶσαι
B τὸ πρᾶον τε καὶ ἡμερον. ὡς ἐπ' αὐτῷ ἀπο-
καταλήσασιν τὰ γρηγορέω τῷ θεολόγῳ περὶ
λοσοφημένα, τὸ αὐστηρὸν αἰδοῖ σύμμι-
τον. ὡς μὴ δὲ ἕτερον ὑπὸ τῆς ἑτέρας κα-
ελάπειας, ἀλλ' ἀμφοτέρω δι' ἀλλήλων ἐ-
δοκιμαῖν.

Κεφ. ζ.

*Ὡς ἐπὶ λαγὸν ἀρμένιοι αἰρεσι τοῖς χριστιανικοῖς ἀποστρέ-
σαν. διότι οὗτος ὁ σπῆρας ἀνθρώπων αἰδύμ.*

TΟΥΤΩ τὴν ἐπισκοπὴν πρῶτον ἐπὶ δι-
πόλιος, ὅτι τῆς πάλαι μὴν μεγάλης δε-
μρίας, ὑστερον ἡ πῆσαερμρίας ἐπονομασθῆ-
σης, ἡ πῆσαν ῥωμαίοις κατήκοος ἡ, Φιλί-
ππου ἡ τῆς μετὰ γορδιανὸν καὶ αὐτοῦ
τὴν τῷ σαπῶρη, ἡ μὴν κληθεῖσα μικρὰ δε-
μρία πρὸς ῥωμαίων ἐκρεατήθη, ἡ δὲ γελοι-
πὴ πᾶσα πρὸς πῆσων τὰ χριστιανῶν πῆ-
βόνοιες, ἐπεὶ πᾶσα πῆσων κακῶς ἐπαχθῆν,
καὶ μάλις πᾶσαι τὴν οἰκίαν νόμισιν, ἐν πᾶ-
D ραεῦσιν ἐπεσεδιδόντο πρὸς ἰεσῶν, ἰκέλευ-
τες κατήκοοι ῥωμαίοις χρώαδ, ὡς ἀν' ἐπ' ἡ-
δεῖας ὁρῶν τὰ ἐς θεὸν γέρα, μηδὲν ἐὸς αὐτῶν
ἐμποδῶν γινόμενα. τῆς ἱεσῶν πῆσων
νε, καὶ τῶν ἐν γράμμασι πρὸς ἡ βασιλέως
διομολογηθέντων, ὅμοιος τε δεινοῖς κα-
σφαλιδοῦσι, ἀποσφάτῃσι μὴ ὅσον
νιοῖς ὅσον ἰεσῶν ἀεχθῶν. πρὸς ἱεσῶν ἡ πᾶ-
συνδὶ τῆ ῥωμαίων ἀεχθῆ μετ' ὧν προσεβλήθη
σαν πλῆσιοιχώρων, ὁμοειδῶν τε καὶ ἀλλοθῶ-
λων, εἰσεδῶν πῆσων πᾶσαι αὐτοῖς γέρα
τε καὶ ἀξιώσας, καὶ τῆ πᾶσαι ὅσον πολέμους